

NVB Industry Baseline Cash

Begeleidende informatie

Wat zijn de NVB Standaarden?

De NVB Standaarden zijn een publicatie van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). De Standaarden bieden heldere uitgangspunten voor het risicogebaseerd toepassen van de open normen in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en de nieuwe anti-witwasverordening (AMLR) in het klantonderzoek door banken. De NVB Standaarden omvatten een aantal Risicogebaseerde Standaarden en een aantal Sector Standaarden. De NVB Standaarden zijn gemaakt in overleg met de toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) en het ministerie van Financiën.

NVB Risicogebaseerde Standaarden

Vanaf mei 2023 levert de NVB gefaseerd een aantal NVB Risicogebaseerde Standaarden op ('Risk-based Industry Baselines'). Deze hebben als doel: meer consistentie en risico-relevantie in het klantonderzoek. Banken willen een effectieve en efficiënte poortwachter zijn. Met klantonderzoek dat zo min mogelijk impact heeft op bonafide klanten, maar dat het criminelen moeilijk maakt om het financiële systeem te misbruiken voor onder meer witwassen.

De voorbeelden die worden gegeven in deze Risicogebaseerde Standaard dienen ter illustratie en zijn niet uitputtend. Banken bepalen zelf of en hoe ze gebruikmaken van de NVB Standaarden. Daarnaast bepaalt elke bank ook haar eigen beleid en risicobereidheid, en welke aanvullende vragen aan klanten worden gesteld.

Voor wie zijn de NVB Standaarden?

Banken kunnen ze gebruiken als uitgangspunt voor hun beleid en processen bij de uitvoering van hun klantonderzoek. De Standaarden geven antwoord op de vraag:

- Wat is een adequate uitvoering van het wettelijk verplichte klantonderzoek?
- Wat moeten banken weten en vastleggen over klanten en risico's?

De Standaarden zijn opgesteld voor banken, maar ze geven ook andere partijen duidelijkheid. Bijvoorbeeld consumenten(organisaties) en medewerkers in bepaalde sectoren. De Standaarden geven ook andere poortwachters meer inzicht in welke informatie banken nodig hebben voor hun wettelijk verplichte onderzoek naar klanten en transacties.

Waarom stelt mijn bank vragen over cash?

Cash wordt door criminelen vaak gebruikt omdat het moeilijk te traceren is. Banken moeten volgens de wet risico's op witwassen en terrorisme-financiering beheersen en voorkomen. Ze moeten voortdurend relaties en transacties monitoren en ongebruikelijke transacties aan de FIU-NL melden. Daarnaast moeten ze klantonderzoek uitvoeren, een proces waarbij banken de identiteit van hun klanten verifiëren en de potentiële risico's van illegale activiteiten beoordelen.

Banken kunnen nu eenvoudiger de monitoring van cash met cumulatieve drempelwaarden optimaliseren

Banken analyseren het cashgedrag van klanten op basis van hun risicobereidheid en het verwachte transactieprofiel. Dit helpt bij het bepalen van noodzakelijke maatregelen om risico's te verminderen. Door cumulatieve drempelwaarden in te stellen, kunnen banken onnodige signalen voorkomen. Deze drempelwaarden zijn vooral nuttig in scenario's met een laag of neutraal risico. Kleine contante transacties zonder verdere risico-indicatoren vereisen meestal geen verder onderzoek. Daarom adviseren banken het gebruik van minimale cumulatieve drempelwaarden voor cash, afgestemd op de risicobereidheid per klantgroep en het te verwachte cashgedrag van de klant.

Zorgvuldige omgang met risico's door goede communicatie en een driestappenaanpak

Klanten vinden de verzoeken om informatie en documentatie vaak vervelend, omdat het soms onduidelijk is waarom deze vragen worden gesteld. Daarom moeten banken zorgvuldig omgaan met vastgestelde risico's en daarbij is goede communicatie essentieel. Bij het benaderen van klanten is het belangrijk dat banken duidelijk uitleggen waarom informatie wordt gevraagd en hoe deze relevant is voor het specifieke risico. Dit helpt bij het naleven van verplichtingen, vooral bij grote of opvallende contante transacties.

Door een driestappenaanpak te volgen (desk research, interne analyse en klantcontact) kunnen banken de impact op klanten minimaliseren, vooral in scenario's met een laag of neutraal risico. In deze gevallen kan het klantcontact beperkt blijven tot verzoeken om informatie en documentatie bij onduidelijkheden.

Individuele risicobeoordeling

Het is cruciaal dat banken geen klantgroepen categorisch uitsluiten, omdat dit het gebruik van cash onevenredig zou belemmeren. Banken moeten elke situatie individueel analyseren en een zorgvuldige risicobeoordeling maken. In sectoren waarin veel cash omgaat, zoals horeca, geldtransportbedrijven en dienstverleners die contant betaald worden, moeten klanten met meer aandacht worden behandeld.

Tijdelijke limieten als beheersmaatregel

Om risico's te verlagen zonder klanten te belemmeren, kunnen tijdelijke limieten voor het opnemen en storten van cash worden toegepast in risicovolle situaties. Banken moeten deze maatregelen duidelijk communiceren en klanten de kans geven om hun gebruik van cash te verduidelijken. De maatregelen moeten gericht en proportioneel zijn, zonder het legitieme gebruik van cash onnodig te belemmeren. Banken moeten zich bewust zijn van de mogelijke gevolgen voor klanten en deze maatregelen alleen toepassen als er geen minder ingrijpend alternatief beschikbaar is.

Explainer voor toonbankinstellingen

VNO-NCW en MKB-NL zijn betrokken bij deze Standaard en zullen na de publicatie een uitleg (explainer) schrijven en publiceren, specifiek gericht op toonbankinstellingen.

© Juni 2025

Nederlandse Vereniging van Banken
Gustav Mahlerplein 29-35
1082 MS Amsterdam
www.nvb.nl